

ΓΑΛΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ ΦΡΕΙΔΕΡΙΚΟΥ ΜΠΟΥΤΕ

Ο ΟΡΚΟΣ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ

ΝΑ βροχερό φθινόπωρο βράδυ του 1656, ο πύργος των Οθώμλων φαινόταν πιο βαρύς και πιο οξυθροπός μέσα στα μαύρα, ψηλά δέντρα που τον περιβάλλοναν από παντού. Θύ μπορούσε μάλιστα να ναι, βλέποντας σποραδικά όλα τα παράθυρά του, να αποθέσει ότι οι κατοικοί του τον είχαν εγκαταλείψει. Ήσυχος, στην παλιά αίθουσα των βασιλέων, στο εσωτερικό του πύργου, ένας γέρος και μια θύρα νέα καθόντουσαν ο ένα τραπέζι στρωμένο μ' ένα λιτό δελτίνο και φτιαγμένο από ένα τραπεζί.

Ο γέρος αυτός ήταν ο αρχιδουκάτης, ο λόρδος Οθώμλων, ένας από τους τελευταίους δαυδοί του τραγικού βασιλέως Καρόλου Α' Στουαρτ, τον οποίο ο δικτάτωρ Κρόμβελ είχε απομακρύνει πριν από λίγο καιρό. Πολλοί φίλοι του είχαν πείσει τον κίνδυνο να γάση κι αυτός τα μέρη, επειδή διέτρεχε τον κίνδυνο να γάση κι αυτός τα μέρη, μήπως ο Κρόμβελ δεν είχε πει ότι θα ξεφοδύσει όλους τους δαυδοί του Καρόλου. Μά ο λόρδος Οθώμλων δεν άποφασίσε ν' αφήσει τον πύργο των προγόνων του. Αδιαφορώντας για τις καταδιώξεις του Κρόμβελ και για τις στερήσεις που δοκίμασε εξ αιτίας του — ο δικτάτωρ διατάζει να του κατασκευαστούν τα χτήματα και τα ζώα του και τον άφησε σχεδόν χωρίς πόρους ζωής — εξακολουθούσε να μένει στο πατρωνικό του κάστρο, πιστός στον όρκο που έδωσε στο βασιλέα του.

Έκείνο το βράδυ, ο λόρδος ήταν περισσότερο μελαγχολικός από κάθε άλλη φορά. Ο γάμος του ο Έδουάρδος, ο οποίος είχε φέρει για τη Γαλλία, ακολουθώντας τον Έδουάρδο βασιλέα Κάρολο Β', τον είχε ειδοποιήσει ότι θαγότανε χωριστά στην Αγγλία, ξετιλώντας μια διαταγή του βασιλέως. Και με την ευκαιρία αυτή θα περνούσε από τον πύργο για να φιλήσει τον γέρο πατέρα του και την αδελφή του. Η μέρες όμως περνούσαν, και ο Έδουάρδος δεν φαινότανε...

Η σκέψης της λαίδης Μάμπελ, της κόρης του αρχιδουκάτου, ήταν άνομα πιο μαύρες και μελαγχολικές. Το άσπρημα αυτής της ημέρας, ένας πιστός και αξιοσημείωτος πλοηγός, της έφερε το τρομερό μήνυμα, ότι οι άνθρωποι του Κρόμβελ έλασαν τον Έδουάρδο σε μια ταβέρνα, στην οποία ήταν χωρισμένος, και τον έλασαν στον Πύργο του Λονδίνου, με την κατηγορία ότι ήταν έθροος και προδοτής της πατρίδας του...

Η Μάμπελ δεν τολμούσε ν' ανακωνήσει την είδηση αυτή στον πατέρα της. Φοβότανε μήπως ο λόρδος πεθάνει, μόλις άνοιξε ότι έλασαν το γράμμα του. Ήσυχος, ήταν ανάγκη να μάθη την αλήθεια, για να τρέξει να μεσολαβήσει σε διάφορα σημείοντα πρόσωπα και να γλυτώσει το παιδί του από βέβαιο θάνατο... Μά πώς θα του έλεγε η Μάμπελ ότι ο Έδουάρδος ήταν τώρα φυλακισμένος στον πύργο του Λονδίνου;

Σ' αυτή την αγωνία βασίζονταν η λαίδη, όταν ξαφνικά άκουστηκαν δυνατά σαλλίσματα. Ο αρχιδουκάτης και η κόρη του σηκώθηκαν όρθιοι και περιέμεναν παραξενευμένοι. Είχαν τόσο καιρό να δεχθούν επίσκεψη! Ποιος τους θηλάβησε στη δυστυχία και στην εξαπατημένη τους;

Σε λίγο, ένας θαλαμηπόλος μπήκε απότομα στην αίθουσα και είχε ταπεινωμένος:

Μιλώδη, η Αίση Έξοχότης ο Πρωτεύτωρ Κρόμβελ, ο οποίος κάνει μια περιόδια στα περσώρια. Ζητάει να του δώσετε άσυλο και φιλοξενία στον πύργο σας, επειδή τον βόηξε η νύχτα στο δρόμο...

Η Μάμπελ άνοιξε να τρέξει. Έβριζε το πατέρα της ένα δέλεμα γυναιό αγωνία. Μά ο αρχιδουκάτης, χωρίς να δείξει την παραμικρή καταπληξη, είπε στο θαλαμηπόλο του με σταθερή φωνή:

Ο έθροος πόνει να είναι έθροος από τη στιγμή που ζητάει φιλοξενία! Να της τον έντιμότερο Κρόμβελ, ότι ο πύργος είναι στη διάθεσή του και ότι θα το θεωρήσω μεγάλη μου τιμή να τον υποδεχθώ εγώ ο ίδιος.

Και ενώ ο λόρδος Οθώμλωνος όρθωνε το παράστημά του, για να μη φανεί ταπεινωμένος μπροστά στο θανάσιμο έθροό του, η Μάμπελ έννοιονε στην καρδιά της να φερωνύξη μια έλλιδα. Από τη στιγμή που άκουσε τον πατέρα της να λέει ότι θα φιλοξενήσει το δικτάτωρα, πήρε την απόφαση να επισκεφθί τον Κρόμβελ στο δωμάτιό του, αργότερα, όταν όλοι θα κοιμόντουσαν στον πύργο, και να τον παρακα-

λέσει να χωρίσει τη ζωή του αδελφού της, του Έδουάρδου. Ο Κρόμβελ δεν θα μπορούσε να της άρησει αυτή τη χάρη, ίσχυροφωμένος καθώς θα ήταν από τη φιλοξενία που του έδωσαν.

***

Με την έλλιδα αυτή, η λαίδη Μάμπελ υπεδέχθη με το χαμόγελο στο χέλι το δικτάτωρα, όταν εκείνος μπήκε σε λίγο στην αίθουσα, πατώντας βαρεία και σχίζοντας τον αέρα με το μαστιγίο του. Η άνησυχες και διαπραγματιές ματιές του δικτάτωρος πετούσαν από το ένα σημείο στο άλλο. Το βάδιμά του έδειχνε άνθρωπο βέβαιο για τη δύναμή του, μαθημένο να επιβάλει διά της βίας τη θέλησή του.

Ο Κρόμβελ και ο λόρδος Οθώμλωνος αντιμετώπιζαν αμίλητοι για μια στιγμή. Ο καθένας ήξερε πως έχει ένα θανάσιμο έθροό απέναντί του. Μά οι νόμοι της φιλοξενίας είναι ανώτεροι από κάθε άλλο αίσθημα.

— Είθε ο πύργος μου να σας δώσει, έντιμότετε Πρωτεύτωρ, την ανάνηση που ζητάτε! είπε ο αρχιδουκάτης, με άρχη κι επίσημη φωνή.

— Είθε να μου δοθεί η ευκαιρία να σας ανταποδώσω αυτή τη φιλοξενία, απλόρη! αποκρίθηκε ο δικτάτωρ.

— Θά σας οδηγήσω τώρα στο δωμάτιό σας, συνέχισε ο λόρδος. Όσο για τους ανθρώπους της ακολουθίας σας, να είσθε βέβαιοι ότι θα τους περιποιηθώ όσο μπορώ.

Και ο λόρδος άδηγησε τον Κρόμβελ, μέσα από ατέλειωτους σκοτεινούς διαδρόμους, σ' ένα μεγάλο δωμάτιο. Η Μάμπελ τους ακολουθούσε ζαλιστά.

Μόλις το φως των λαμπιών έπεσε στο δωμάτιο που μπήκαν, το πρώτο πράγμα που είδε ο δικτάτωρ ήταν μια μεγάλη προσωπογραφία του Καρόλου Α', πάνω από ένα χρεβάτι. Οπισθοχώρησε τότε τρομαγμένος, αντικρύζοντας τα χαρακτηριστικά του μαρτυρικού έθνικου βασιλέως, τον οποίο την παρατόμησι είχε παρακολουθήσει χωρισμένους πίσω από ένα παράθυρο.

— Πάρτε αυτό το ποτήριό από δω! σφύλασε, σκεπάζοντας το πρόσωπο με τα δυο του χέρια.

Μά ο λόρδος Οθώμλωνος, χωρίς να σγανηθή διόλου, είπε:

— Αλλά μια πολύ που δεν μπορώ να σας ευχαριστήσω, έντιμότετε Πρωτεύτωρ! Η προσωπογραφία αυτή είναι κερφομένη στον τοίχο. Την τελευταία φορά που ήθε έδω ο Κάρολος, ο βασιλεύς και χρισός μου, έφερε μαζί του αυτή την προσωπογραφία του και την κέρφωσε μόνος του στον τοίχο. Δεν μπορώ, λοιπόν, ούτε να την βγάλω, ούτε και να την σκεπάζω... Σκεπάζουν τις προσωπογραφίες μονάρα των νεκρών, ενώ ο βασιλεύς Κάρολος εξακολουθεί να ζή για μένα...

Και ο αρχιδουκάτης συνεπληρώσε με φωνή πιο βαρεία:

— Αυτή είναι η «τιμητική αίθουσα» του πύργου μου. Και σ' αυτή την αίθουσα θα περάσετε απόψε τη νύχτα σας, έντιμότετε Πρωτεύτωρ!

***

Ο Κρόμβελ έγινε κατακόκκινος από το θημό του.

— Άρνείσθε να σκεπάζετε αυτή την προσωπογραφία; ούησε με απειλητική φωνή.

— Άρνείσθε!...

Ο δικτάτωρ έκανε μια κίνηση τόσο άπτομη, ώστε η Μάμπελ νόσε πως θα γινόσε πάνω στον πατέρα της για να τον «τραγγαλίσει».

Μά ο λόρδος δεν κινήθηκε διόλου από τη θέσι του. Έξακολουθούσε να κεντάσει το φιλοξενούμενο του κατάματα, άφροτα. Ούτε η παραμικρή σίσπηση δεν έβγαζε από τα εγχεινικά του χαρακτηριστικά του προσώπου του.

Ο Κρόμβελ έβριζε άνομα ένα δέλεμα στην προσωπογραφία του Καρόλου, και ύπερα βήγχε από την τιμητική αίθουσα σαν τρελλός, φωνάζοντας:

— Ποι είναι οι άνθρωποι της ακολουθίας μου!... Άς έτοιμαστούν να φύγουμε άμέσως από τον παραμυθίο αυτόν πύργο! Άμείως!... Έτσι κι ' έγινε.

Κι ύστερα από λίγο, ο πύργος των Οθώμλωνος ξανάπεσε στη βεθεία σιωπή του.

Ο λόρδος και η Μάμπελ είχαν μείνει σιωπηλοί και ακίνητοι στην τιμητική αίθουσα. Η κόρη του αρχιδουκάτου έπεσε ξαφνικά στα γόνατα του πατέρα της, τα έσφιξε με άπλητισμένη δύναμη και είπε κλαίνοντας:

— Το ήξερες, πατέρα, ενώ έφερες έδω τον Κρόμβελ, ότι η προσωπογραφία του βασιλέως βασίζονταν άνομα σ' αυτή την αίθουσα;

— Το ήξερα, παιδί μου! μθθύσε με γλυκιά φωνή ο λόρδος.

— Άλλοίμονο, πατέρα! — Έσπασε τότε η Μάμπελ. Έκείνο που δεν έξερες είναι ότι έλασαν τον Έδουάρδο, ότι τον φυλάκισαν και ότι εί-

Ο τρομερός Δικτάτωρ Κρόμβελ

ΜΙΚΡΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΦΙΛΑΡΕΤΟΥ ΣΑΛ

ΜΙΑ ΕΞΩΦΡΕΝΙΚΗ ΤΑΞΕΙΔΙΩΤΙΚΗ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑ

Ο περιστατικό που θα σας διηγηθώ μου συνέβη το 18...

Ελήγανα τότε από το Δουβλίνο στην κομόπολη Νάας, όπου είχα κάποια εξαιρετικά έπιγούσα εργασία. Το ταξίδι μου δεν επιδεχόταν καμιά αναβολή. Καβαλλίωνα λοιπόν ένα άλλο γο κ' έτρεξα στο Κανάμπι, όπου μόλις πρόφτασα και πήρα το λεωφορείο για το Νάας. Ο οδηγός, όταν με είδε, μου είπε: «Δεν θα καθήσεται. βέβαια, ξέω, κύριε. Ο καιρός είναι έλεινός και δεν υπάρχει έλπίδα να καλυφθώ».

— Έξω; φώναξα. Άστειλέναι, φίλε μου! Πόσοι ταξειδιώτες είναι μέσα στο άμαξι;

— Ένας μονάχος, μα τόσο παράξενος, που δεν είδα ποτέ άνθρωπο πιο παράξενο απ' αυτόν... Με ρώτησε εκατό φορές, με βλέμμα άνηχο, κίτρινος από το φόβο του, αν θάβαζα κανέναν άλλο να καθήσεται κοντά του. Μου φαίνεται πως είναι άρρωστος.

— Ξέρετε το όνομά του;

— Δεν μου είπε όνομα, και όσο για άποσκευές δεν έχει παρά δύο πακέτα τυλιγμένα με γράφο χαρτί, χωρίς έπιγραφη και χωρίς διευθύνσεις. Τα ζητάει διαρκώς στα χέρια του κ' έχει καρφωμένα άπάνω τους τα βλέμματά του.

Το πήρε άπόρρητα να περάσω τη νύχτα μου παρέα με τον περιεργό αυτόν ταξειδιώτη.

«Στο κάτω - κάτω, σκέφτηκα, μα και η βροχή πέφτει σαν καταρράχτης και το άμαξι είναι θαυμάσιο, ο καιρός αυτός συνταξειδιώτης δεν θάναυα παρά μία μικροτεριπέτεια, την όποια, μόλις τελειώσει το ταξίδι, ούτε θα την θυμάμαι καν».

Και με τις σκέψεις αυτές άνεβηκα έλαφρός - έλαφρός στο λεωφορείο και πήρα μέσα. Το πρώτο κοάκιμα, στο όποιο σκόνηαμα ήταν τα πόδια του συνταξειδιώτη μου.

— Μου έπιτρέτετε; τον ρώτησα, καθώς έκανα να καθήσω.

Με έκεινος δεν άποκρίθηκε. Έβγαλε μόνο ένα είδος ύπόκοφοι μονογραφήτου και μου γύρισε άναυδίστατα την πλάτη του. Η συμπεριφορά αυτή ήταν άνεξήγητη. Έπειδή όμως έπρεπε, θέλοντας και μη, να ταξειδέσω με τον γουρονάνθρωπο αυτόν, προαίτησα να πάσω μαζί του κουνέντα.

— Τι σιχαμένος καιρός! είπα.

Και πραγματικά η βροχή και το χαλάει έδεσαν τα τζάκια του λεωφορείου.

— Άπαισιος! μουμούρισε ο ταξειδιώτης, χωρίς να γυρίσει.

— Και ο δρόμος έλεινός!

— Πολύ έλεινός. Γι' αυτό μάάλιστα φροντίσω να μη ταξειδέω ποτέ άποπλος.

Και, λέγοντας τα λόγια αυτά ο άγνωστος, έβαλε το χέρι του μέσα στην τσέπη του.

— Ο καιρός αυτός, σκέφτηκα, φαίνεται πολέμοχαρης. Και έπαυα τις προσάσεις μου για να πάσω κουνέντα μαζί του. Τσακισμένος μάάλιστα καθώς ήμουν από την κοούρα, έβλεπα τα μάτια μου. Ένώ όμως άποκοιμώμιον, το κεφάλι μου έπεσε πάνω στον άριστερό μου όνο συνταξειδιώτη μου. Τότε ο συνταξειδιώτης μου, σπρώχνοντάς με άπότομα, μου είπε:

— Κάνετε μου τη χάρι και μην πέφτετε άπάνω μου...

Τραβήχτηκα χωρίς να πω λέξη, μα με την άνοιξη που έκανα, ένα μικρό περίοτροφο που έβγα πάντα, όταν ταξειδέω, σε μια από τις πλαγιές τσελες του πανταλονιου μου, έπεσε στο γόνατο του συνταξειδιώτη μου.

— Λιάβωλε! φώναξε άνατροχιάζοντας. Είστε λοιπόν και σεις ύπολιμένος;

— Δεν βγαίνω ποτέ δίχως όπλο.

— Τόχα μαντέφει, ψιθύρισε ο άγνωστος, βγάζοντας έναν βαθύ άναστεναγμό.

με καταδικασμένους σε βέβαια θάνατο!

Ο λόγιος Οδύμπιων σήκωσε το κεφάλι του, έβριξε ένα βλέμμα λαφρείας στην προσοπιστογραφία του Καρόλου και ψιθύρισε:

— Και αυτό το ήξερα, παιδί μου, χωρίς να σου πω τίποτα. Το ήξερα ότι θα έφθανε να καλοπιάσω τον Κρόμυελ, να μη τον δυσαρεστήσω και να τον παρακαλέσω να χωρήσει τη ζωή του παιδιού μου, για να μου κάνει έμμεσως αυτή τη χάρι... Ξέρω ακόμα ότι ο Κρόμυελ θα δώσει αίριο το πρωί διαταγή να θανατώσουν τον Έδουάρδο, για να εκδικηθώ για την προσβολή που τού έκανα. Μα προτίμησα να χάσω τον γιό μου και να πάσω ένα μωβήμα στον δολοφόνο του Καρόλου! Έπρεπε να φανώ πιστός στον όρκο που έδωσα στον βασιλέα μου... Ζήτη ο βασιλεύς Κάρολος ο Φέυερτος!

ΦΡΕΙΑΒΕΡΙΚΟΣ ΜΠΟΥΤΕ

Μη μπορώντας να καταλάβω τίποτε από τα λόγια και από τα κινήματα του συνταξειδιώτη μου, ο οποίος ύστερα από λίγα λεπτά άρχισε να ξανααστενάει, σαν να είχε κινηθεί από μίαν άπεριόγραπτη άγωνία, τον ρώτησα:

— Μην είσθε άρρωστος, κύριε;

— Να!... μου απάντησε. 'Ω, αν ξέρατε με ποιόν μιλάτε... Δεν διαβάσατε, λοιπόν, τις έφημερές; 'Όλες μιλούν για μένα...

— Σοβαρά; άποκρίθηκα. Συγχρόνως όμως άρχισα να αισθάνομαι μια πολύ παράξενη άνησιχα.

— Άλλοιμονο, κύριε, αν ξέρατε πως είμαι, δεν θάσαυτε καθόλου εύχαριστήμιος που ταξειδέυεταε μαζί μου!

— Τι λέτε!... 'Ίσα - ίσα αυτό είν' εύχαριστήμιος για μένα...

— Μπορείτε να τη λέτε «εύχαριστήμιος» σεις... Μα όταν δάγκωσα το δάχτυλο του δάστιχου έκεινου Τόμας 'Όουεν, δεν τού έκανε, φαντάζομαι, το δάγκωμα που μεγάλη εύχαριστήμιος...

— Δαγκώσατε ένα δάχτυλο; ρώτησα κατατοριαγμένους, ενώ συγχρόνως τραβήχον τον βάλλο του άμαξιού, και γιατί αυτό;

— Α! γιατί; γιατί; Προτιμώ να μη σας το πώ... Αν κατάληφθώ από καμιά κρεί άποφθε... Μα έλλείπω να την καταλήψω.

— Πώς, έχετε κούσις; Και σάς έπαθόσαν να βγαίνετε και να ταξειδέυεταε με λεωφορεία, όταν βήσασεθε σε τέτοια κατάσταση;

— Α! μα δεν ξέρω κανείς την κατάσταση μου. Είμαι βέβαιος ότι ο γέρο Ροβίι γαργάει και σφιλιάει τόμα λυσσοσμένους...

Ο Ροβίι; έκανα άνατροχιάζοντας.

Ναι, ο σάλος που τον δάγκωσα προχτές...

— Μα, κύριε, μην τυχόν πάσχετε από άδροφωβία;

— Άκριθώς.

Ταξολοίθησε για μεγάλη σιπή. Δεν άνάσασα πάλι, έτρεμα δλόκλιηρος. Έπειτα ο άρρωστος έξακολούθησε:

— Είνε όστω μέρες τόρα που άρχισα να δαγκώνω, είτε με μεγάλη σοβαρότητα.

— Μα δεν θάπρεπε να βγαίνετε ποτέ έξω, τον δάκωρα.

— Μη μιλάτε τόσο δυνατά, κύριε, αυτό κ' έρεθίζει...

— Κύριε, σιχαμένα σιχαμένα και άπόλόγητα, είνε άπορσιχηρή στην κατάσταση που βήσασθε να ταξειδέυεταε με τέτοιο καιρό...

— 'Ω! αν δεν σταντήσω ποτάμι, ή πηγή, ή άλλο τεχνητόν νερό, όλα θα πάνε καλά... Γιατί μονάχα το νερό, κύριε, μονάχα το νερό δεν μπορώ να το ύποψώ. Με κάνει τρελλό.

Άνατριχίλα δλόκλιηρος γατι ήξερα ότι πληράζομε σ' ένα ποτάμι, στο Αζλίαν. Με το νάτι στηλωμένο στον συνταξειδιώτη μου, παρακολούθωντας προσεχτικά όλες του τις κινήσεις, κατανοήμιους την όρα και τη στιγμή που είχα άποφασίσει αυτό το ταξίδι. Μα έξαυγα, τον άκουσα να οραζάει.

«Μήπως είνε το πρώτο σύμπτωμα της κούσις;» σκέφτηκα. Και, άπλόωνοντας, σιγά το χέρι μου προς την πόρτα, την άνοξα και με γίλιες προφράσεις και πατώντας στον άναβατήρα, φώναξα στον οδηγό: «Σταμύτησε, θα κατέβω».

Η βροχή λυσσομονούσε έκεινη τη στιγμή. Γι' αυτό και ο οδηγός με κίτταζε κατάπληκτος, σαν ναίμιον κανένα τρελλό.

— Σε λίγα λεπτά, φθάναω, μου είπα. Κρίματε! λίγη ύπομιονή.

Και πραγματικά, ύστερα από λίγη όρα βροχόκασατε στο Νάας. Κατέβηκα από το λεωφορείο με μια άπεριόγραπτη άνακούφιση. Συγχρόνως όμως κατέλαθε και μια άκατανίκητη περιέργεια. Ήθελα να μάθω τί γινόταν ο φοβερός συνταξειδιώτης μου και στην άνάγκη να είδοποιήσω την άστινομια για να λάβη τα μέτρα της. Καθώς λοιπόν κατέβηκα από το λεωφορείο, είδα τον λυσσομένο να κλαίει στο ξενοδοχείο «Ο Άστρος Μάγος».

— Συλλάβετε αυτόν τον άνθρωπο! φώναξα στον οδηγό.

Όστόσο, ο συνταξειδιώτης μου άκούμησε τα δυό του πακέτα στο τραπέζι του ξενοδοχείου, και άφω έβγαλε ήουχα - ήουχα τη ρεντιγκάτα του, καθώς μπροστά στη φωτιά και άρχισε να στεγνώνη τα παπούτσια του. 'Υστερα, γυρίζοντας προς έμένα, μου είπα:

— Με συγχωρείτε, κύριε, σάς έκανα και περιόσατε μερικά πολύ δυσοστές στιγμές. Μα δεν φταίω έγώ... Τα βλέπετε αυτά τα δυό μικρά πακέτα; Περιέχον 250 χιλιάδες λίρες, όλη την περιουσία του νεαρού άνεμιου μου Νέλσον, που σκοτώθηκε σε μια μονομαχία, μπροστά στα μάτια μου. Βροχόμιον όμως στο λεωφορείο και ήταν γνωστό πως μετέφερα αυτά τα γρημάτα. Ήταν πολύ φυσικό να σάς πάρω για κλέφτη και ακόμα πιο φυσικό να σορίστω ό,τι μπροστά για να προφιλώχθώ από σάς...

— Σας συγχωρώ, κύριε, του άποκρίθηκα. 'Άλλα σάς εύχομαι να μη το φέρη η τύχη σας να συνταξειδέυεταε με λυσσοσμένους, ούτε και ψευτικους...

